

М

еја интјервју

**ПРОФ. Д-Р ДИМИТАР МИРЧЕВ,
ПРВ МАКЕДОНСКИ АМБАСАДОР**

**БЕЗ ДИПЛОМАТС
ДЕМОКРАТСКИ ДЕФ
НА МАРГИНИТЕ**

Проф. д-р Димитар Мирчев, поранешен дипломат и прв амбасадор на РМ, политиколог, истражувач... денес декан на Факултетот за политички науки и меѓународни односи на Првиот приватен универзитет ФОН во Скопје. Го води и Европското движење во Македонија, кое е т.н. "покривна" невладина организација во РМ за процесот на евроинтеграции, како дел на историското - Меѓународно европско движење (Брисел, 1948).

Дипломира на Правниот факултет во Белград, 1966 г., магистрира на политички науки во Скопје, докторската дисертација од политички науки ја одбранува на Љубљанскиот универзитет во 1977 г.

На додипломските и постдипломските студии на Универзитетот ФОН и на Филозофскиот факултет во Скопје ги предава програмите по Наука за политика, Надворешна политика, и Политичка социологија. Придружен професор на Универзитетот во Питсбург, САД.

Лани му е доделена наградата "Св. Климент Охридски" за највисоки достигнувања во областа на образованието, науката и културата во РМ.

Во дипломатијата е шест години, како амбасадор во Словенија и во Светата Столица. Во 1998 г. папата Јован Павле Втори го одликува со највисокиот цивилен орден - Витез на Крстот на Св. Грегориј Велики за дејности на полето на мирот, соработката и разбирањето меѓу народите. Носител е на плакетата "Мајка Тереза".

Објавува повеќе од 180 трудови, главно, во странство. Неговата последна студија "Македонската надворешна политика од 1991 до 2006", објавена на англиски јазик, од АЗ-БУКИ и ФОН, е бестселер за дипломатите во Македонија и во странство.

Патот кој Република Македонија го одеше и го изоде кон независноста беше исполнет со многу искушенија: инфлацијата во 90-тите години, непризнавањето од Европската заедница, грчкото ембарго, негирањето на државноста и националниот идентитет, косовската криза, конфликтот во 2001 година... Во 2005 година добивме статус земја-кандидат за ЕУ и аспирант за влез во НАТО. Како ја оценувате нашата досегашна надворешна политика?

МИРЧЕВ: Треба да се констатира дека ние навистина имавме неповолни предуслови за водење самостојна, национално насочена, ефикасна надворешна политика, која би била вистински во интерес на граѓаните на државата, на регионот и на неговата стабилност. Прво, да ги истакнам историските околности наследени од минатото, но и од југословенскиот период на нашата егзистенција. Тоа беа неповолни околности, бидејќи нашата државност датира од 1944 г., од крајот на Втората светска војна. Притоа, со фамозните одлуки на АСНОМ, од 1944 г., веднаш ја вклучивме нашата државност во Југословенската федерација. Во тоа време не добивме никакви гаранции за обединување со другите делови на Македонија. Не успеаја инсистирањата (1945-1990), за признавање на статусот на нашето малцинство во Грција, Бугарија и во Албанија. Во Југословенската федерација нашата социјална, правна, политичка и економска позиција, формално беше рамноправна, но развојно ние стагниравме и назадувавме за разлика од некои други републики. Нашиот развој во голема мера зависеше од политиката, инвестициите, одлуките, репродукционите услови кои ги определуваа поголемите и поразвиените членки на Федерацијата. Исто така, бевме една од ретките републики што не сметаше на распаѓањето на Југославија и не бевме подготвени за тоа, во споредба со Словенија, Хрватска, дури и со Србија. И третата компонента е повеќе субјективна. Уште на почетокот, по прогласувањето на државноста во 1991 г., ние не сметавме на долг период од државноста на независноста. Напротив сметавме дека тоа ќе оди лесно и брзо. Не бевме подготвени, не само заради економската ситуација и "затвореноста" на државата, туку немаше никаква концепција дека Македонија може сама, немавме стратегија, законодавство. На пример, Законот за надворешни работи е донесен дури лани, а стратегијата на надворешната политика практично се состоеше во интуицијата на тогашното раководство, на претседателот или премиерот. Нашите капацитети на почетокот на 90-тите години да се одржиме како држава беа незначителни. Соседите сметаа дека ние не ќе можеме да издржиме. Во тоа време девизните резерви на НБМ беа на исклучително ниско ниво, за разлика од Словенците и од Хрватите. Не се предвидувааше дека со резервите во лекови, енергенси, храна можеме да издржиме повеќе од три месеци. Паралелно со тоа дојде до заедничка координирана српско-грчка политика на изолација на Македонија, што ни нанесе голема штета и чија преттеза беше во проценката дека доколку Македонија не може да издржи сама, непризнавање, ќе

Разговорот го водеше:
Жаклина МИТЕВСКА

КО ЛОБИ И СО ИЦИТ ОСТАНУВАМЕ НА СВЕТОТ!

М

еја интервју

ДИМИТАР МИРЧЕВ

може лесно да се подели меѓу соседните држави, потписнички на Букурешкиот договор од 1913 г. Меѓутоа, на некој начин до 1993 г. успеавме да се одржиме. Првиот наш пробив беше приемот во ОН, во април 1993 г. Од денешен аспект можеме многу критички да го проценуваме тој факт, тоа дека нè примија со референтно име, како ПЈРМ.

Дали тогаш го направивме вистинскиот чекор?

МИРЧЕВ: Моја оценка е дека во тоа време немаше други алтернативи. Не можевме да избираме дали да не нè примат во ООН и практично да бидеме лесен плен за државите околу нас или да нè примат под тоа референтно име, а сепак да бидеме признати како членка на светската организација. Немаше друг избор, односно тоа беше единствен избор, со сите попатни последици кои нè следеа и нè следат до денес, а кои се многу неповолни. За разлика од нас, другите републики брзо го добија тоа признание, но некои со големи жртви, како Хрватска, Босна, кои сè уште ги чувствуваат последиците. Ние сепак бевме во специфични околности, при отворено непризнавање и негирање т.е. оспорување. Вториот исчекор беше Привремената спогодба со Грција во 1995 г. Скапо плативме за неа и сè уште ја плаќаме цената - промена на симболиите на државата, пред сè, знамето, гарантирањето дека нема да се меша во заштитата на нашето малцинство во Грција, дека нема да ги провоцираме со името, со нашиот идентитет. Мислам дека оние кои го потпишаа овој документ не беа свесни дека тоа многу ќе нè чини. Сепак, тоа ни овозможи, прво да нè признаат членките на ЕУ, што и се случи до крајот на 1995 и почетокот на 1996 г. Влеговме во Совет на Европа, во Партнерство за мир, во ОБСЕ, први контакти со НАТО, така што без разлика на тоа што повеќе беше на наша штета отколку на другата страна, сепак договорот ѝ овозможи на Македонија афирмација во светот. И од тогаш Грците веќе не можеа назад. Во тоа време воспоставивме нормални дипломатски контакти и со Србија, а Бугарија и Романија нè признаа порано. Отпадна меѓународно правната основа за негирање на нашата државност, односно клаузулата во Букурешкиот договор дека Македонија е една територија која може да се подели меѓу победниците во Балканските војни. Престана основата за нашиот страв дека може на меѓународно правна основа нешто неповолно да ни се случи. 1996 година беше исчекор кој РМ ја внесе во меѓународната заедница. Критички сум настроен во оценката кон периодот кој следеше. Него не го искористивме да засноваме позиција во регионот и во меѓународната заедница, која РМ ја заслужува. Имено, тогаш се покажа дека немаме стратегија и за односи со соседите и за односите во регионот, но и со ЕУ. Второ, стратегијата практично не се базираше на паралелен развој на нашата економија, култура, односи со светот, активност во ОН и сл., така што 2001 г. им бевме лесен плен на различни апетити кои постоеја во РМ. Не се работи само за агресијата на различни терористички групи од Косово, туку и за еден степен на незадоволство кај етничката заедница на Албанците, па и на некои други внатре во земјата. Периодот кој не го искористивме за позначаен економски напредок, подобрување на стандардот, намалување на невработеноста и сл. им се погоди на тие сили, при што дел од етничката заедница на Албанците ги поддржа апетитите, кои беа произведени од надвор и мислам дека тука лежеа основните причини за кризата.

Со Привремената спогодба Грција го укина трговското ембарго. Но, по именувањето на скопскиот аеродром во "Александар Велики", таа се закани дека ќе ја укине Спогодбата. Премиерот истакна дека не постои причина да не го користиме името на македонскиот цар, а коментарите на странците беше собирањето на рамениците. Неодамна, Дорис Пак го оквалификува овој

наш чекор како лош потег. Го добивме Александар, но не и Македонски...

МИРЧЕВ: Во ниту една научна студија и сл. не пишува и не е истражувачки и научно заклучено дека Грците имаат исклучително право на наследство во овој дел на свеканот. И второ, исклучително ството на Византија. Во тие цивилизации и народи и религии, многу етнички што денес нема ниту една која има исклучително наследство", па ниту Грците;

не постои причина зошто другите народи да не ги користат тие симболи, особено ние кои сме на таа македонска територија и кои веројатно сме имале репродуктивно мешање со населението на античка Македонија, односно со раните Македонци. На ист начин на кој може да се каже дека провоцираме со такви имиња, може и Американците да ни префрлат дека провоцираме со тоа што, на пример, една

улица во Скопје е наречена "Рузвелтова"... Мислам дека нашата дипломатија беше недоволно активна да им укаже на нашите пријатели од ЕУ, од Европскиот парламент и од Советот, дека Грците го немаат тоа исклучително право, дека ние имаме уште повеќе право на користење на тие имиња и симболи и наследство од минатото. Не верувам дека Дорис Пак ова го кажала многу сериозно. Едноставно предупредила дека треба да се избегнуваат провокациите меѓу двете земји, па и во регионот, а како ги сфаќа тие провокации е нејзин проблем. Сметам дека премиерот со право укажа на тоа и реагираше на вистински начин.

Каква политика треба да водиме кон Грција за да го решиме не само проблемот со името, туку и со македонското малцинство?

По прогласувањето на државноста во 1991 година, ние не сметаме на долг период на процесот на признавање на суверенитетот и независноста.

МИРЧЕВ: Станува збор за две компоненти, едната е апсолутно реагирање на негирањето на нашето малцинство во Грција, па и на нашиот идентитет, а другата е проблемот со името. Едно време имав претпоставка дека светот лесно и брзо ќе го разбере овој ирационален проблем со името, дека ќе се изврши доволно американски притисок врз грчката политика и влада, без разлика која партија е на власт, за тој проблем да може да се реши безболно, успешно. Но, веројатно таа претпоставка не беше многу реалистична. Постои напластена националистичка свест кај нашите грчки пријатели, веројатно и кај некои други соседи, свест која со векови се напластувала. Таа не може да се промени на друг начин освен со долгогодишна соработка, со позитивни ефекти од неа, отворање на границите, ангажирање во меѓународните институции за правата на нашите малцинства. Проблемот и спорот за името, проблемот со негирањето на нашиот национален идентитет, по сè изгледа не може да се реши со декрет, за еден ден, со одлука, па дури и да е во наша корист. Веројатно е потребен менаџмент во кризниот однос кој билатерално го имаме со Грција, за да не дозволиме, ние но и тие, тој да ескалира во мера во која не може да се контролира. Сега, како кандидат за ЕУ, сме во појака позиција од порано. Веројатно спорот ќе го решиме дури по влезот во ЕУ. Ако сме членка на ЕУ, ако сме членка на НАТО, а Грција тоа е, тогаш ќе можеме како рамноправни партнери да разговараме за вистинските проблеми, а не за ирационалните кои нè оптоваруваат. Во процесот на акцесија со ЕУ имаме свои права според Стабилизационата спогодба, исто како што ЕУ има свои обврски во врска со заедничката надворешна и безбедносна политика. Мораме да бидеме доволно активни и дипломатски во политичкиот дијалог со ЕУ, да инсистираме на разрешување, ублажување на спорот сè додека не се реши. Се разбира, подобро е да се реши пред да влеземе во ЕУ, за да не ја оптоваруваме нејзината заедничка надворешна политика со наши билатерални проблеми. Во секој случај, очекувам како рамноправна членка на ЕУ брзо да го решиме проблемот со Грција.

Посредникот Метју Нимиц ги демантира тврдењата дека ќе се повлече од преговорите за името. Претходно кружеа информација дека ако тој го врати мандатот, можно е прашањето да се разгледува во Советот за безбедност, но не се исклучува и можноста да се разгледува во ОН, каде две третини од земјите-членки ја признаа РМ под уставно име. Тогаш грчкиот премиер би можел да распише предвремени избори... Информацијата беше демантирана...

МИРЧЕВ: Посредникот Нимиц досега покажа големо трпение, многу инструменталност и поволен однос кон двете страни. Во моментот не гледам причина ниту има сигнали дека тој

може да се повлече. Но, дури и кога би било така, останува посредството на ОН, што значи тие треба да именуват нов посредник за спорот. Воопшто не верувам дека спорот ќе се врати во ЕУ, зашто на крајот на 1992 г. таа не можеше да најде решение, дури и го упати во ОН. Тука Генералното собрание не може ништо, но освен да именува нов посредник Советот за безбедност може и да им укаже на двете страни да го забрзаат тој процес. Предвидувам дека статусот ќе остане на ниво на преговори како што е сега. На последната пропозиција на Нимиц пристапивме конструктивно и речиси начелно ја прифативме. Претпоставувам дека тој може да даде уште некои варијанти на пропозиција, и да се дојде до вистински преговори за конечно разрешување на спорот. Во однос на изборите, мислам дека тие не се толку врзани со Македонија колку што се со внатрешната социјална и економска состојба во Грција. Незадоволството на грчкото население со внатрешните состојби и денес се изразува со штрајкови, протести, кои немаат врска со Македонија. Пореално е да се очекува дека на редовни избори ќе дојде стабилна влада, која ќе може да реши многу внатрешни проблеми во Грција и тогаш ќе се создадат поволни услови да се реши и овој проблем.

Секојдневно добиваме заканувачки пораки од Грција за нашето евроатлантско интегрирање. Како да реагираме?

МИРЧЕВ: Со трпение и без нервоза. Такви закани имало отсекогаш. Практично од 1992 г. наваму, повремено излегуваат, пласираат некоја закана и прават обиди да го спречат нашиот влез, на пример, во некоја меѓународна организација или, пак, да се усвои некоја антимакедонска резолуција во некој парламент, сенат и сл.; иако според Привремената спогодба обврска им е да го помагаат нашиот влез во меѓународните организации. Воопшто не верувам дека можат да ни попречат на нашиот пат кон НАТО, бидејќи повеќето земји во Алијансата нè признаа како Република Македонија. Очекувам нашите пријатели во НАТО да го следат примерот на Турција, која пред 16 години се избори во секое комунике или документ на НАТО, во фусотата да пишува дека таа ја признала Македонија под уставното име. Десеттина членки на Алијансата ни се обраќаат со РМ, така што нема шанси некој да каже дека во НАТО немаме иднина како Република Македонија.

Во ниту една научна студија и сл. не пишува и не е истражувачки и научно заклучено дека Грците имаат исклучително право на наследство на античките држави во овој дел на светот, односно на Балканот.

За време на посетата на Тирана американскиот претседател Буш не даде конкретни ветувања дека земјите од Јадранската група ќе добијат покана за влез во Алијансата на Самитот во Букурешт во 2008 г., но им се порака да ги завршат реформите. Неодамна на вакво нешто во Загреб предупреди и заменик-државниот секретар на САД, Николас Барнс. Но, оптимизмот сè уште постои и кај премиерот и кај претседателот... Според Вас, какви шанси имаме за НАТО, односно за ЕУ?

МИРЧЕВ: Мислам дека се добри. И оценките и изјавите и разговорите на претседателот Буш со лидерите на Јадранската група во Тирана беа многу охрабрувачки, внесоа оптимизам и извесност дека поканата за членство во НАТО ќе дојде наскоро, доколку ги завршиме домашните задачи. Кај НАТО има две компоненти на условеност за прием: едната е подготвеноста на вооружените, одбранбените сили, а другата, која не е чисто воена, е развој на демократските структури и цивилна, парламентарна контрола над вооружените сили и безбедносните структури. Досега во документите на НАТО во Брисел имало оценки дека нашиот проблем не е толку во реформите во одбранбениот сектор, колку во политичките услови. Тоа значи надминување на демократскиот дефицит, стабилност на

М

еја интервју

ДИМИТАР МИРЧЕВ

парламентарната владејачка структура, на политиката на коалициите на власт. Предупредувањата од Барнс, но и од други политичари, Шефер, Рен, беа во смисла дека треба многу повеќе да бидеме чувствителни на стабилизацијата и на одвивањето на демократскиот поредок, дијалог, процеси. Таа оценка се однесува и на Албанија, каде во последно време, што е поврзано со претстојните претседателски избори, во Парламентот се забележани сигнали на нестабилност. Тоа не е случај со Хрватска, која очигледно веќе ги надмина тие проблеми. Оптимист сум дека идната година ќе нè поканат во НАТО.

Нема промена во официјалниот став на САД во однос на нашето уставно име. Но, сепак нè плашат неодамна дистрибуираните резолуции во кои конгресмените нè именуваа со ФИРОМ. Грчкото лоби во САД ја форсира антимакедонската кампања...

МИРЧЕВ: Тие резолуции апсолутно немаат никаков ефект, бидејќи се работи за односи во еден претседателски систем, каде претседателот и неговата администрација ја водат надворешната политика. Резолуциите во Сенатот и во Конгресот можат да покажат расположение кај дел од конгресмените, кај некои лоби групи, но немаат директно влијание на политиката на претседателот и на администрацијата. Второ, САД нè признаа под уставно име, а тоа не е за две или пет години. Претседателскиот декрет останува во сила без разлика на резолуциите. Нашата јавност малку се плаши, понекогаш нервозно реагира на такви документи. Меѓутоа, треба да се каже дека грчкото лоби е многу јако во САД. Мислам дека има 15 сенатори и конгресмени од грчко потекло, кои особено се блиски до Демократската партија. Но, и кога на власт би дошол кандидат од оваа партија, американската политика останува непроменета и константна. Тоа се докажа во политиката на САД, од претседателот Буш постариот, преку Клинтон до сегашниот претседател.

Шефот на државата ја обвини Владата за застој во евроинтеграционите процеси, но и за губење драгоценото време за периферни прашања, по што вицепремиерката Коневска-Трајковска потенцира дека нема отстапување од предвидените активности. Дали се движиме по вистинскиот пат за Унијата?

МИРЧЕВ: Да. Владата има своја агенда кон ЕУ и своја динамика, која не зависи само од нас, туку и од самата Унија. Моја оценка е дека Владата настојува годинава да се усвои добар дел од законодавството т.н. европски корпус на законодавство. Се планира негова ефикасна имплементација. Секоја влада може да се обвини дека се занимава со периферни прашања, ако се мисли на канализацијата, празниците и сл. рутински прашања. Сепак, многу е битно што вистински се случува во економските агрегати на ова општество. Мислам дека сега се отворени некои простори за подем на економијата, што е апсолутно важно. Дали Владата се занимава со периферни или со суштински прашања ќе почувствуваме на крајот на годината кога треба да дојдат првите сериозни резултати од нејзината политика. Секоја влада има пропусти, но проблемот на оваа Влада е да дополни еден период на застој од година ипол, во кој се занимававме со кампањата за парламентарните избори, како и со конституирањето на државните органи, Влада, Собрание, јавна администрација и сл. Тука оправдано ни приговараат од Брисел. Се надевам дека во ноемврскиот извештај на ЕУ ќе се коригираат тие оценки.

Долго време се мислеше дека Владата ја има поддршката од Германија, но откако канцеларката Ангела Меркел се ограда од натамошно проширување на ЕУ, прашање е која членка на ЕУ би била најсериозен лобист за наше влегување во Унијата. Дали тоа е Словенија? Неодамна од Брисел пристигна порака дека нема датум за преговори за земјите од Западен Балкан...

Очекувам нашите пријатели во НАТО да го следат примерот на Турција, која пред 16 години се избори во секое комунике или документ на НАТО, во фуснотата да пишува дека таа ја признала Македонија под уставното име.

МИРЧЕВ: Во секој случај мислам дека Словенија ни е најблиска. Се разбира, таа не е највлијателна во ЕУ, но е најекспонирана и најуспешна од 12-те новопримени членки. Најактивно учествува во процесите на ЕУ, има исклучително активен комесар во составот на Европската комисија. Тоа е држава која може оперативнo да ни помага, не само да советува или да ни дава упатства и совети за реформи. Таа и сега кај нас активно учествува во инвестиционата изградба, во банкарскиот систем, во трговијата и сл. Сепак, не сум сигурен дека изјавата на канцеларката Меркел значи откажување на поддршката, таа изјава не смее да се врзува само за приемот на Македонија или уште на некоја членка во ЕУ. Доколку тоа е така, тогаш повеќе би се однесувало на Турција. Мислам дека се работи за изјаснување на односите на членките во ЕУ, особено меѓу големите членки, Британија, Франција, Германија. Пред нас, во развојот и постапката на акцесија е Хрватска. Доколку неа ѝ е ветено или реално е оценето дека до крајот на деценијата може да смета на прием во ЕУ, тоа значи проширување, значи дека процесот не е "стопиран". Проширувањето сепак може да биде само во рамки на некои изменети механизми во конституцијата на ЕУ, затоа што капацитетот за прием на нови членки веќе е исполнет. Доколку се променат

механизмите за прием на Хрватска, тоа нам ни одговара зашто ние сме следната членка. Не треба да реагираме чувствително на изјави на лидерите на ЕУ околу тајмингот на проширување или на датумите за почеток на преговорите. За нас актуелни се вистинските реформи. Нашите пријатели од Словенија, кои ќе го преземат претседателството со ЕУ во првата половина на 2008 г. се решени да ни помогнат и да притиснат да ни се даде датум за преговори.

Да се вратиме на соседите. Во 1992 г. Бугарија прва ни ја призна државноста, а денес не го признава македонскиот народ, односно ја застапува тезата за еден народ во две држави...

МИРЧЕВ: Признавањето на РМ од страна на Бугарија, на 15.1.1992 г. беше умен потег на бугарската Влада. Тоа го означил почетокот на нашето меѓународно признавање. Веднаш потоа нè признаа Турција и Словенија, Хрватска итн. Вистина е дека ниту ни е потребно ниту треба да очекуваме Бугарија да ја признае нашата нација. Ниту ние сме ја признале бугарската нација како нација. Не сме ја признале ниту британската нација, бидејќи не постои таква. Меѓутоа, апсолутно треба да се бориме да се признаат етничките и националните права на малцинствата кои живеат во Бугарија, меѓу нив и на македонското малцинство. Во свеста на обичниот бугарски граѓанин сигурно е напластено сознанието, исто како и во Грција и во Србија, дека овој народ некое време бил под нивна власт, дека има сличности во јазикот, културата... Не можеме да очекуваме дека свеста ќе се промени со некој декрет или потег на владата. Очекуваме долг процес на менување на свеста кај бугарските граѓани, а тоа што мораме да го направиме е да се признаат и да се почитуваат малцинските права. На пат сме тоа да се направи, преку Стразбур, преку Европскиот парламент, Советот на Европа, ОБСЕ итн., каде се множат резолуции во таа смисла. Многу се важни и пресудите на Меѓународниот суд за човекови права. Не можеме да очекуваме спектакли и брзи резултати, па сепак процесите се движат во повољна насока. Секако, во таа насока нашата дипломатија треба да биде многу поактивна и ефикасна. Всушност, тоа е уставна обврска на државата.

Бугарија плати финансиска отштета, но не ја врати регистрацијата на ОМО "Илинден" Пирин...

Не треба да реагираме чувствително на изјави на лидерите на ЕУ околу тајмингот на проширување или на датумите за почеток на преговорите.

МИРЧЕВ: Многу брзо и тоа ќе се случи. Има голем притисок во Европскиот парламент за да не се отстапува од тој заклучок. На Меѓународниот суд воопшто не му беа битни 5.000 евра според првата пресуда, кои Бугарија ги плати. Се работи за правото за регистрација на партијата, за почитување на Конвенцијата за заштита на малцинствата, воопшто за корпусот на човекови права во ЕУ и во ООН.

Речиси 15 години РМ немаше свој Закон за надворешни работи, односно го користеше на СФРЈ. Иако новиот Закон за надворешни работи стапи во сила, сепак функционирањето на надворешно-политичкиот апарат не е поместен од мртва точка. Некои наши дипломатско-конзуларни претставништва се празни, а одредени амбасадори ја "обрукаа" државата во меѓународни рамки...

МИРЧЕВ: Во моментот повеќе од 1/3 од нашите амбасадори не се кадровски опремени, односно мандатите на тие амбасадори одамна поминале. Настануваат големи штети за државниот интерес. Освен тоа, во Законот за надворешни работи, во Законот за влада и државна управа, односно Законот за

претседател, до крај не изјаснети односите во извршната власт. Постои пат-позиција меѓу шефот на државата и владата, која апсолутно им нанесува штета на државните интереси на Македонија. Во Законот за надворешни работи се определуваат некои пропорции на именување на професионалци и политички личности. Но, многу е тешко да се дефинира што е тоа професионалец, а што политичка личност. Оваа пат-позиција може да се надмине, но не со притисок двајцата највисоки функционери во државата да седнат и да се договорат. Тоа не е доволна гаранција за долгорочно и далекусежно водење на надворешната политика. Треба законски да се дефинираат, односно редефинираат надлежностите. Не се работи за лични односи меѓу овие функционери, туку треба системски да се решат овие прашања, ако треба а навистина треба и со ревизија на Уставот, законите.

Каква политика треба да поведе РМ во однос на решавањето на статусот на Косово?

МИРЧЕВ: Начелниот политички став останува дека ќе прифаќаме: прво, секоја солучија која е резултат на билатерални разговори на двете страни; второ, ќе прифатиме каква и да е солучија која легитимно ќе се изгласа во Советот за безбедност во ООН; и трето, дека ја следиме политиката и на ЕУ и на НАТО. Мислам дека за сè ова треба да биде и транспарентна политиката на земјата, треба повеќе да се ангажира Собранието и, се разбира, Владата. Ставот на Владата кој е во оптек е дека го поддржуваме планот на Марти Ахтисари за статусот на Косово. Но, најважно е тоа кој е државниот интерес на Македонија во поглед на Косово? Треба да постои координација на парламентарните партии, при што ќе се определи дека ние како држава, пред сè, сме заинтересирани на нашата северна граница да имаме политички ентитет кој ќе гарантира апсолутно граѓански слободи и човекови права, што сега не е случај. Второ, дека тој ентитет треба да биде фактор на стабилност во регионот, на економски прогрес, на развој на демократијата, функционалната пазарна економија итн., што сè уште не е постигнато. Со таков ентитет ќе можеме да градиме односи и да соработуваме на стабилна и долгорочна основа. Се разбира, притоа сме заинтересирани нашите односи со Србија да останат блиски, добрососедски, пријателски. Тоа е нашиот интерес, а за тоа дали и кога Косово ќе биде независно, или со некаков статус во рамките на Република Србија е прашање надвор од нашиот капацитет на влијание.